

Hlídač státu, z.ú.

Velenovského 648, 251 64 Mnichovice
prostřednictvím datové schránky
(ID datové schránky: a9jia5t)

k rukám: [REDACTED]

V Brně, dne 29. 2. 2024
č. j. CHAPS-InfZ-1/2024-1

ROZHODNUTÍ

Společnost CHAPS spol. s r.o., IČO: 475 47 022, se sídlem Bráfova 1617/21, 616 00 Brno (dále též jen „naše společnost“ či „CHAPS“), jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“ anebo „InfZ“), rozhodla v souladu s § 15 odst. 1 InfZ ve spojení s § 2b odst. 1, § 8a a § 9 odst. 1 InfZ o žádosti organizace Hlídač státu, z.ú., IČO: 059 65 527, se sídlem Velenovského 648, 251 64 Mnichovice (dále jen „žadatel“ či „organizace Hlídač státu“), ze dne 16. 2. 2024 následovně:

Žádost o informace se podle § 15 odst. 1 InfZ odmítá.

Odůvodnění:

1. Žádostí ze dne 16. 2. 2024, doručenou naší společností stejného dne, organizace Hlídač státu s výslovným odkazem na informační zákon požádala o poskytnutí informací ohledně vyplacených příjmů ze závislé činnosti, odměn a jiných příjmů a benefitů včetně naturálních požitků řídicích pracovníků CHAPS za kalendářní rok 2023 – vše v hrubé výši (před zdaněním), včetně zdůvodnění event. vyplacených mimořádných odměn a počtu odpracovaných měsíců (dále jen „žádost“).
2. Organizace Hlídač státu Žádost odůvodnila odkazem na § 8c InfZ s tím, že informace budou zveřejněny na webovém portálu www.platyuredniku.cz. Dále žadatel v Žádosti konstatoval, že veřejně dostupné informace o platech nejvyšších představitelů státních anebo státem zřízených institucí a podniků zlepšují transparentnost veřejné správy v České republice. Akcentoval rovněž svou pozici, kdy plní poslání dozoru veřejnosti ve věci veřejného zájmu (vynakládání veřejných prostředků na platy a odměny státních zaměstnanců), když požadované informace nejsou pravidelně zveřejňovány v České republice žádným jiným subjektem. Uvedl také, že v souladu s principem proporcionality zájem na poskytnutí požadovaných informací – nadto omezených toliko na vrcholný management, tj. veřejný zájem převažuje i nad ochranou osobních údajů.
3. Vycházejíc z dále popsanych úvah naše společnost s odkazem na § 15 odst. 1 InfZ z důvodu podle § 9 odst. 1 InfZ a ve spojení s § 2b odst. 1 InfZ a § 8a InfZ Žádost odmítla.
4. Úvodem odůvodnění svého rozhodnutí CHAPS považuje za příhodné uvést, že postavení povinného subjektu podle informačního zákona jí bylo přiznáno (teprve) soudním rozhodnutím – v rámci výkladu neurčitého právního pojmu *veřejná instituce*. Stěžejní úvaha správního soudu, na základě které vystavěl závěr o takovém postavení naší společnosti, je přitom založena primárně na charakteru (stávajícího) ultimativního vlastníka naší společnosti s tím, že CHAPS vykonává v rámci koncernové struktury velké množství činnosti převážně pro společnost České dráhy, a.s. a osoby propojené, kdy těmito činnostmi sleduje i zájem skupiny, kterým je i veřejný zájem na zajištění železniční dopravy. Ačkoliv naše společnost tyto judikaturní závěry samozřejmě respektuje, je současně přesvědčena o tom, že ničeho nemění na povaze CHAPS a jejím postavení na trhu a konečně ani na povinnosti vedení společnosti řídit ji s péčí řádného hospodáře a maximálně chránit její zájmy.

5. Přestože tedy CHAPS je povinným subjektem podle informačního zákona, zůstává podnikatelským subjektem, který se účastní hospodářské soutěže jako ostatní soutěžitelé. CHAPS se zabývá vývojem IT aplikací a systémů, jejich údržbou a provozem. Zaměřuje se na komplexní softwarové řešení zejména pro oblast hromadné osobní dopravy, a to jak na železnici, tak na silnici. Své produkty a služby CHAPS poskytuje skupině ČD, ale i extérním zákazníkům. Příмым konkurentem CHAPS je prakticky jakýkoliv subjekt zabývající se vývojem software anebo IT aplikací. Je tak ve zcela pochopitelném zájmu naší společnosti, aby konkurenti na trhu disponovali ve vztahu k některým ekonomickým oblastem pouze takovými informacemi, které vycházejí z informací zveřejňovaných v rámci výroční zprávy společnosti, a aby naopak nedisponovali ekonomickými informacemi, které tvoří obchodní tajemství CHAPS.
6. Podstatou existence a fungování naší společnosti jako obchodní korporace podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), je podnikání, jehož prvořadým účelem je dosahování zisku. Naše společnost nevykonává veřejnou moc, není skutečným orgánem veřejné moci. Resp. ačkoliv naší společnosti bylo v rámci procesu vyřizování žádostí podle informačního zákona svěřeno oprávnění autoritativně rozhodovat o právech a povinnostech žadatelů – fyzických osob a právnických osob – v oblasti obdobné veřejné správě, zůstává tato vůči žadatelům v rovném postavení, ne-li až v nerovném postavení, když vůči svým konkurentům (soukromoprávním subjektům bez majetkové účasti státu anebo územně samosprávného celku) nemá možnost využít informačního práva. O to více musejí být plně zachovány možnosti CHAPS chránit informace, které mohou být v konkurenčním boji využity, popř. i zneužity. Navíc zákonodárce nástroje pro to založil, a to i přímo v informačním zákoně (§ 2b odst. 1, § 8a, § 9 odst. 1). Ani přisouzení postavení naší společnosti coby povinného subjektu ve smyslu informačního zákona současně nemění prvořadý smysl práva na informace realizovaného skrze informační zákon – totiž zajištění kontroly vynakládání veřejných prostředků a hospodaření s veřejným majetkem. Naše společnost nicméně s veřejným majetkem ani s veřejnými prostředky nehospodaří. Svůj provoz a výkon své činnosti financuje výlučně ze svého zisku, který produkuje vlastní podnikatelskou činností.
7. V reakci na primární argument organizace Hlídač státu, jímž podporuje důvodnost Žádosti, naše společnost konstatuje, že na ni § 8c InfZ vůbec nedopadá. Základní predikcí pro aplikaci jmenovaného zákonného ustanovení totiž je, že se jedná o příjemce veřejných prostředků. Naše společnost, jak je uvedeno již shora, nicméně svým řídicím (a ani jiným) pracovníkům neposkytuje žádné veřejné prostředky, neboť s žádnými takovými prostředky nehospodaří.
8. Informační zákon sám přitom definici pojmu *veřejné prostředky* neobsahuje. Jednoznačnou, resp. autonomní definici v tomto směru pro oblast informačního práva nedává ani dosavadní soudní praxe, přestože k dané otázce existuje celá řada rozhodnutí. Aktuálně¹ jedinou legální definici veřejných prostředků, obsaženou v zákoně č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, prostředky naší společnosti nenaplní. Zároveň vycházíme ze soudní judikatury – Ústavního soudu. Již v nálezu ve věci sp. zn. I. ÚS 260/06 (*nález Letiště Praha*), na který žadatel taktéž poukazuje, Ústavní soud (mj.) akcentoval soukromoprávní charakter obchodních společností s majetkovou účastí státu a oddělenost jejich majetku od majetku státu. V uvedené úvaze Ústavní soud pokračoval i v nálezu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1146/16 (*nález ČEZ*), v němž se sice výslovně nevyjádřil, zda posuzovaná společnost s veřejnými prostředky nakládá, nicméně znovu jasně formuloval odlišnou a samostatnou povahu obchodní korporace od jejího zakladatele. V kontextu s touto judikатурní tendencí je podle názoru naší společnosti, jak bylo ostatně uvedeno již výše, podstatné, že prostředky, ze kterých financuje svou činnost a svůj provoz, generuje vlastní soukromoprávní činností – podnikatelskou činností na trhu, pročež se o veřejné prostředky nejedná.
9. Pro vyhovění Žádosti nebyly splněny ani soudní judikaturou formulované požadavky týkající se testu, zda požadované informace jsou vyžadovány ve veřejném zájmu. Naše společnost provedla test proporcionality z hlediska kritérií vymezených Ústavním soudem v nálezu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (*platový nález*) a naplnění definovaných předpokladů neshledala.

¹ Pojem *veřejné prostředky* byl dříve definován i v zákoně č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře.

10. Předně je potřeba v tomto směru zopakovat, že naše společnost je jedním ze soutěžitelů na relevantním trhu a informace o odměňování řídících pracovníků naší společnosti žádným způsobem nemohou přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu a stejně tak se samotné informace veřejného zájmu ani nijak netýkají. Naše společnost podniká tak, aby dosáhla co nejlepšího podnikatelského výsledku a obstála v konkurenci, resp. tuto i překonala.
11. Právě postavení naší společnosti na trhu vede k závěru o nezbytnosti upřednostnit – nad právem na informace garantovaným čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod – právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost podle čl. 26 odst. 1 téže Listiny. Neexistuje legitimní důvod, pro který by naše společnost měla konkurenci poskytovat informace o výši personálních nákladů. V kontextu poměrování základních práv se i ve spojení se závěry prezentovanými Ústavním soudem v platovém nálezu jeví podle našeho názoru vhodným také doplnit, že Listina základních práv a svobod – v čl. 10 – zaručuje rovněž právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života, právo na ochranu před neoprávněným zveřejňováním osobních údajů a právo na respektování soukromého života. Byť sice Žádost nesměřuje adresně vůči konkrétním pracovníkům naší společnosti, v konečném důsledku bezpochyby na konkrétní osoby cílí, neboť tyto budou s ohledem na své členství v orgánu CHAPS anebo pozici jednoduše dohledatelné. Tímto by došlo k hrubému zásahu do jejich soukromí. Požadované informace tudíž právě pro možnost jejich ztotožnění s konkrétními pracovníky jsou současně osobními údaji a CHAPS má zákonnou povinnost k jejich ochraně.
12. Konečně považujeme za příhodné doplnit, že Ústavní soud své závěry v platovém nálezu formuloval v souvislosti s hodnocením opodstatněnosti zpřístupnění informací o odměňování osob ve veřejném sektoru, přesto limity definoval (a znovu tak akcentoval, že právo na informace není neomezené, a to ani ve veřejném zájmu). O to více by měly být uplatněny ve vztahu k subjektům soukromého práva, kterým je bezpochyby i naše společnost. Onen veřejný zájem zároveň představuje zájem většího počtu osob, resp. celospolečenský zájem přesahující zájem jednotlivce. V případě informací týkajících se soukromé podnikající právnické osoby takový zájem naplněn být nemůže, resp. neexistuje. Žádosti požadované informace by svědčily výlučně ve prospěch a zvýhodnění konkurentů naší společnosti.
13. Podobný přístup jako naše společnost evidentně zaujímají rovněž jiné subjekty soukromého práva (byť s majetkovou účastí státu), když na žadatelem v Žádosti odkazovaném webovém portálu – s příhodným (odpovídajícím) názvem: www.platyuredniku.cz – jsou prakticky dohledatelné příjmy výlučně pracovníků orgánů veřejné moci (Kancelář prezidenta republiky, Poslanecká sněmovna, Senát, nejvyšší orgány justice) a dalších státem zřízených institucí jako jsou veřejné výzkumné instituce, obecně prospěšné společnosti anebo státní podniky.
14. Definičními znaky obchodního tajemství ve smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jsou tyto – konkurenční významnost, určitelnost, ocenitelnost, v obchodních kruzích běžná nedostupnost, souvislost s obchodním závodem a zajišťování jeho utajení. Naše společnost za své obchodní tajemství shledává rovněž informace o odměňování svého managementu.
15. Naplnění citovaných zákonných znaků obchodního tajemství naše společnost přitom spatřuje zejména v existenci konkurenčního prostředí, ve kterém se pohybuje. Požadované informace jsou na trhu zneužitelné a mohly by ostatním soutěžitelům poskytnout neoprávněnou konkurenční výhodu. Hodnota požadovaných informací by jejich zveřejněním minimálně klesla. Nelze vyloučit také vznik nevratné újmy. Výše odměn představitelů CHAPS jsou i součástí kalkulací pro nabídky zákazníkům. Zveřejnění požadovaných informací by mohlo být v rámci konkurence zneužito k získání, resp. „přetáhnutí“ odborníků naší společnosti. Současně řada manažerů, s nimiž (míněno typově) naše společnost spolupracuje, nebude ochotna vstupovat do smluvních vztahů se subjektem, který je povinen zveřejňovat výši jejich odměny a dalších benefitů. Diskriminace obchodních společností, které jsou považovány za povinný subjekt, resp. byly za takový subjekt označeny soudním rozhodnutím, spočívající nejen v omezení okruhu výběru vysoce postavených manažerů s letitými profesními zkušenostmi, kteří by byli ochotni tolerovat podmínku ztráty soukromí v podobě zveřejnění příjmu, nýbrž i ve vzrůstu nákladů spočívajících v kompenzaci navýšení finančních požadavků ze strany potenciálních uchazečů za toto znevýhodnění, popř. rovněž tak stávajících pracovníků v souvislosti s očekávatelným požadavkem na dorovnání se svým kolegům, rozhodně nemohla být zákonodárcem

zamýšlena. CHAPS zároveň požadované informace utahuje a má značný zájem na jejich odpovídající ochraně – směrem dovnitř společnosti k tomu slouží systém vnitřních opatření souvisejících např. s omezením přístupu k těmto informacím či jejich technickým zabezpečením, ve vztahu ke smluvním partnerům a směrem ven ze společnosti k tomu pak slouží především smluvní povinnost mlčenlivosti. Zájem na ochraně požadovaných informací CHAPS přitom zaujímá nejen vůči svým konkurentům, nýbrž rovněž vůči jakýmkoliv jiným osobám a subjektům, které by mohly konkurentům naší společnosti tyto informace sdělit nebo jinak zpřístupnit. Ostatně, již to, že žadatel o informace usiluje, dokladuje to, že nejsou veřejně dostupné, natož běžně. Požadované informace jsou zároveň identifikovatelné, jednoznačně mají určitelnou peněžní hodnotu a souvisí přímo s obchodním závodem naší společnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 16 odst. 1 InfZ podat odvolání, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení. Odvolání se podává k Úřadu pro ochranu osobních údajů, se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7, prostřednictvím CHAPS.

za společnost CHAPS spol. s r.o.

Ing. Tomáš Dvořák, jednatel

Mgr. Lukasz Sebastian Krynski, jednatel